

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
TERENU W REJONIE ULIC:
KRUPNICZEJ I BIJASOWICKIEJ**

Zakres prac:
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zespół autorski:
mgr inż. Adrian Luszka – nr uprawnień urbanistycznych Z-381 – projektant
mgr inż. Paweł Czuczvara – nr uprawnień urbanistycznych Z-323 – projektant
mgr inż. Katarzyna Matusiak – projektant
mgr inż. arch. Agnieszka Niezabitowska Z-322 – projektant
mgr Piotr Łuciw – specjalista ds. ochrony środowiska
mgr inż. Maciej Niżborski – asystent projektanta

Data wykonania:
26 lutego 2014 r.

Spis treści

1. Cel i zakres prognozy ze wskazaniem powiązań z innymi dokumentami	3
2. Analiza i ocena stanu środowiska z uwzględnieniem braku realizacji mpzp	3
2.1. Analiza istniejącego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	4
2.2. Określenie, analiza oraz ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	8
2.3. Określenie, analiza oraz ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	9
2.4. Określenie, analiza oraz ocena celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia opracowania mpzp, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania mpzp	9
2.5. Określenie, analiza oraz ocena przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	12
3. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji mpzp, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	17
3.1. Rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne	18
3.2. Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska	19
3.3. Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	20
3.4. Rozwiązania uwzględniające ochronę różnorodności biologicznej	21
3.5. Rozwiązania uwzględniające ochronę krajobrazu	22
4. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie mpzp wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	22
5. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	23
6. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień mpzp oraz częstotliwości jej przeprowadzania	23
7. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	24
8. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	24

1. Cel i zakres prognozy ze wskazaniem powiązań z innymi dokumentami

Obowiązek wykonania prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) wynika z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 1235 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji. Wymóg opracowania prognozy na etapie sporządzania mpzp jest konsekwencją przyjętego rozwiązania, według którego sporządzenie lub zmiana przyjętego programu, planu, strategii wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji celem prognozy jest: analiza oraz ocena środowiska przyrodniczego ze wskazaniem istniejących problemów ochrony środowiska na obszarze planu, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000 a także na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu (projektu mpzp) oraz rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Opracowany dokument wskazuje rozwiązania planistyczne wynikające z projektu planu miejscowego na podstawie identyfikacji i oceny przewidywanych oddziaływań (prognozowanego wpływu), jako skutków ustaleń tego dokumentu na biotyczne i abiotyczne elementy środowiska oraz ludzi.

Niniejsze opracowanie wykonano w związku ze sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z Uchwałą Nr II/12/2010 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 25 lutego 2010 r. sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Krupniczej i Bijasowickiej. Prognoza oddziaływania na środowisko odnosi się do obszaru położonego w południowej części miasta Bieruń, w dzielnicy Bijasowice, obejmującego powierzchnię 12,96 ha.

Podstawą sporządzenia prognozy był projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Opracowanie prognozy zostało wykonane w granicach określonych w mpzp. Załącznikiem do prognozy jest rysunek w skali 1:2000.

Niniejszy dokument spełnia wymogi określone w art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji.

2. Analiza i ocena stanu środowiska z uwzględnieniem braku realizacji mpzp

Analiza przedstawiona w tej części prognozy obejmuje następujące zagadnienia:

- 1) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- 2) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- 3) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 4) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- 5) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

2. 1. Analiza istniejącego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Uwarunkowania związane z lokalizacją obszaru opracowania

Bieruń leży w południowo-wschodniej części województwa śląskiego, w powiecie bieruńsko-lędzińskim. Miasto Bieruń obejmuje: Bieruń Stary, Bieruń Nowy, Ściernie, Jajosty, Bijasowice i Czarnuchowice. Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski J. Kondrackiego omawiany teren położony jest na obszarze podprovincji Podkarpacie, w makroregionie Kotliny Oświęcimskiej (mezoregion Równina Pszczyńska 512.21). Bieruń leży w granicach występowania utworów miocenu zapadliska przedkarpaccyjskiego należących do głównych jednostek strukturalnych regionu górnej Wisły.

Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym Polski R. Gumińskiego omawiany fragment miasta Bieruń położony jest w dzielnicy częstochowsko-kieleckiej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7 – 8° C. Czas trwania okresu wegetacyjnego to 220 dni. Pokrywa śnieżna zalega na tym obszarze około 75 dni w roku. Średnioroczne sumy opadów wynoszą około 750 mm. Najwyższe sumy opadów notuje się tu w czerwcu (97 mm), a najniższe w lutym (38 mm). Warunki anemologiczne kształtowane są przez ogólną cyrkulację atmosferyczną, w ciągu roku przeważają wiatry południowo-zachodnie (24 %) i północno-zachodnie (16 %), największe średnie prędkości (większe od 3 m/s) były charakterystyczne dla wiatrów południowo-zachodnich i zachodnich. Znamienny jest tutaj udział ciszy,

w ciągu roku notuje się 19,4% cisz, a w lecie ponad 20%.

Morfologia i hydrografia

Ogólnie obszar objęty opracowaniem wykazuje nachylenie w kierunku południowym w dno doliny rzeki Młynówki. Rzędne terenu wahają się od 242 m n.p.m. w północnej części do 232 m n.p.m. w południowym fragmencie. Przeważająca część obszaru należy do zlewni rzeki Młynówki, będącej lewobrzeżnym dopływem Gostyni. Młynówka przepływa przez omawiany obszar w południowo-zachodniej części z zachodu na południowy-wschód i wraz z rowami odwadniającymi stanowi system drenażu. Południowo-wschodnia część drenowana jest przez ciek prowadzący wody w kierunku wschodnim do Potoku Bijasowickiego. Obie zlewnie oddzielone są od siebie topograficznym działem wodnym II rzędu biegnącym kulminacjami terenu.

Warunki gruntowo-wodne (budowa geologiczna, warunki hydrogeologiczne, górnictwo, kopaliny)

Podłoże geologiczne omawianego terenu zbudowane jest z węglonośnego karbonu zalegającego pod warstwą utworów kenozoicznych. Warstwy młodsze reprezentowane są głównie przez czwartorzędowe plejstocenijskie piaski i żwiry lodowcowe i wodnolodowcowe oraz gliny zwałowe (północno-wschodnia część obszaru).

Cały omawiany teren położony jest w granicach obszaru górniczego KWK „Piast”. Przedmiotem eksploatacji są pokłady węgla udokumentowane w utworach karbonu. Nie przewiduje się znacznych obniżień terenu – osiadanie terenu do 0,5 m, co jednak może przyczynić się do zmian w stosunkach gruntowo-wodnych. Możliwe jest podniesienie się zwierciadła wody gruntowej oraz powstanie podtopień i zalewisk.

Tereny w południowo-zachodniej części charakteryzuje I kategoria przydatności pod zabudowę, w części środkowej – II kategoria, natomiast w części wschodniej – III – najwyższa kategoria.

Powierzchnia ziemi i gleby

Na omawianym obszarze występują przede wszystkim gleby bielcowe, wykształcone na podłożu piaszczystym lub gliniastym. Dominującym kompleksem gleb ornych jest kompleks żytni słaby, gleby te należą głównie do V i VI klasy bonitacyjnej. Prognozowane osiadania przy płytko zalegającym zwierciadle wody może spowodować powstawanie terenów podmokłych oraz lokalne podtopienia i zalanie.

Biosfera

Omawiany obszar odznacza się dużym udziałem obszarów użytkowanych rolniczo. Występują tu zbiorowiska łąkowe, w dużej części przeznaczone na pastwiska i łąki kośne, a przede wszystkim liczne tereny wykorzystywane pod uprawę wraz z towarzyszącymi im nieużytkami, dla których charakterystyczne jest występowanie nitrofilnych zbiorowisk pól uprawnych, łąk i pastwisk. W uprawach

zbożowych dominują zbiorowiska chwastów segetalnych gleb różnej żyzności, głównie zespół wyki czteronasiennej.

W przypadku upraw roślin okopowych charakterystyczne jest występowanie zbiorowisk synantropijnych, występują tu takie gatunki jak: chwastnica jednostronna (pospolity chwast w uprawach okopowych), komosa biała, przetacznik, wilczomlecz i gwiazdnica. Miedze zajmują płaty zarośli śródpolnych tworzone przez krzewy głógów, tarniny, jeżyny i dzikich róż, które stanowią niezwykle ważny element zachowania różnorodności ekologicznej na obszarach rolniczych.

Na obszarze opracowania nie występują siedliska leśne. W południowo-zachodniej części obszaru w rejonie Młynówki występują nieliczne zbiorowiska roślinności nadwodnej i wodnej, głównie szuwały, zbiorowiska wierzbowe i trzcinowiska z charakterystyczną dla tych biotopów roślinnością. W obszarze zabudowanym dominują wtórne zbiorowiska roślinne, gatunki obce siedliskowo wprowadzane w ogrodach i na terenach zieleni urządzonej z drzewami i krzewami owocowymi. Wzdłuż dróg i pólów występuje roślinność ruderalna.

Fauna omawianego obszaru jest charakterystyczna głównie dla obszarów użytków rolnych i terenów otwartych. Występują tu liczni przedstawiciele zwierząt bezkręgowych, stawonogów (pluskwiaki, muchówki, błonkówki i chrząszcze). Drugą dominującą grupą są pająki. Charakterystyczna dla terenów rolniczych (otwartych) jest również awifauna tego obszaru. Niewątpliwie najbardziej znanym przedstawicielem siedlisk otwartych jest skowronek polny. Gniazdują tu również czajki, pliszki czy kuropatwy, bociany, dzięcioły duże, sikorki sosnowki, świergotki drzewne, sójki, trznadłe i kosy. Spośród ssaków spotykane są takie gatunki jak: zające, sarny, myszy, norniki, jeże, krety czy ryjówki. Dominują owady, głównie chrząszcze i pluskwiaki. Liczne są również motyle (np. zieleńczyk ostrężyniec).

Hałas, wibracje i promieniowanie

Zabudowania w granicach opracowania to domy mieszkalne jednorodzinne z usługami nieuciążliwymi dla środowiska. Klimat akustyczny w rejonie opracowania kształtują drogi łączące omawiany teren z pozostałymi częściami miasta (ulice: Bijasowicka i Krupnicza). Zwiększony poziom hałasu notuje się tutaj głównie w godzinach dojazdów i powrotów do pracy mieszkańców Bierunia oraz okolicznych miejscowości, zatem w godzinach porannych (ok. 7.00 – 10.00) i popołudniowych (ok. 15.00 – 18.00).

W roku 2010 WIOŚ w Katowicach wykonał pomiary pól elektromagnetycznych w Bieruniu przy ul. Granitowej (poza obszarem opracowania), które wykazały brak przekroczeń wartości dopuszczalnych. Zmierzone średnie natężenie pola elektrycznego wyniosło 0,51 V/m. Nieco mniejszą wartość natężenia tego pola w punkcie przy ul. Granitowej uzyskano w roku 2012 (0,49 V/m).

Powietrze

Warunki aerosanitarne na omawianym terenie są kształtowane zarówno przez czynniki zewnętrzne

jak i wewnętrzne. Występująca tu zabudowa jest źródłem występowania tzw. niskiej emisji nasilającej się w sezonie grzewczym. Ponadto zanieczyszczenia są tu nawiewane z terenów przyległych jak również z emitorów zlokalizowanych bezpośrednio w granicach miasta Bieruń.

Na analizowanym terenie nie są prowadzone badania monitoringu środowiska, których wyniki mogłoby posłużyć do szczegółowej oceny jego stanu. Spośród dostępnych danych monitoringowych dotyczących Bierunia, regularnie prowadzone są badania stanu i jakości powietrza. Według informacji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach – w 2006 roku nie stwierdzono w Bieruniu przekroczeń dopuszczalnych stężeń substancji w powietrzu, a powiat bieruńsko-lędziński został zaliczony pod kątem kryteriów ochrony zdrowia i ochrony roślin do stref kategorii „A”. Oznaczało to, że w świetle obowiązującego wówczas Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 87, poz. 798) nie ma potrzeby podejmowania działań w celu ograniczenia emisji substancji do powietrza. W roku 2007 uzyskano podobne wyniki w zakresie oceny opartej na kryterium ochrony zdrowia, przy czym powiat bieruńsko-lędziński zaliczono do strefy bieruńsko-pszczyńskiej (obecna strefa śląska). Natomiast ze względu

na przekroczenia dopuszczalnego poziomu benzo(a)pirenu z uwagi na kryterium ochrony zdrowia, obszar ten sklasyfikowano do strefy C, stanowiąc uzasadnienie do podejmowanie działań na rzecz poprawy jakości powietrza i opracowanie programu ochrony powietrza (POP) celem ograniczenia emisji tej substancji.

Najbardziej aktualnymi danymi dot. jakości powietrza atmosferycznego w województwie śląskim (tabela 1) są dane pochodzące z „Jedenastej rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim obejmującej rok 2012” (WIOŚ 2013) oraz publikacji pt. „Stan środowiska w województwie śląskim w roku 2012” (WIOŚ 2013).

Oznaczenie strefy	Wyniki oceny jakości powietrza w strefie z uwzględnieniem poszczególnych zanieczyszczeń											
	z podziałem na klasy											
Strefa śląska	PM10	PM2,5	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	CO	O ₃
	C	C	A	A	A	A	A	A	A	C	A	C, D2

Tabela 1. Ogólna ocena jakości powietrza w strefie śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w roku 2011 i 2012.
Opracowanie własne, na podstawie informacji WIOŚ w Katowicach (WIOŚ 2012 i 2013).

Jakość wód powierzchniowych

Badania jakości wód powierzchniowych z poprzednich lat wskazują na pewną „prawidłowość” dotyczącą stanu i czystości rzek obszaru Górnego Śląska. Rzeki przepływające przez i w pobliżu obszarów

górnictwa są silnie zanieczyszczone. Stan i jakość wód Młynówki nie były przedmiotem pomiarów WIOŚ wykonywanych w ramach monitoringu środowiska, co zasadniczo utrudnia dokonanie analizy jakości jej wód. W celu zobrazowania sytuacji dot. stanu i jakości wód powierzchniowych w Bieruniu można wykorzystać następujące dane.

Potok Goławiecki – lewobrzeżny dopływ Wisły (wschodnia część miasta, poza obszarem opracowania) prowadzi wody w ilości 0,3-0,8/m³ – silnie zanieczyszczone. Potok jest ciekim o uregulowanym, sztucznym korycie. Na stan sanitarny jego wód wpływa szereg czynników, między innymi zrzut wód kopalnianych, odprowadzanie ścieków bytowych oraz zanieczyszczonych ścieków komunalnych. Według badań z lat 2006-2007 WIOŚ w Katowicach wody Potoku Goławieckiego zostały sklasyfikowane do V (ostatniej) klasy czystości. Natomiast badania monitoringowe z roku 2010 wykazały przekroczenie wartości granicznych boru (B) oraz ich słaby stan ekologiczny.

Badania jakości wód powierzchniowych wykonywane są w ramach jednolitych części wód (JCW). W cyklu pomiarowym 2010-2012 oceniono w skali województwa 160 JCWP. Ocena stanu/potencjału ekologicznego była możliwa dla 158 JCWP (z pozostałych JCWP, w jednej oceniono tylko wskaźniki fizykochemiczne, a w drugiej tylko ichtiofaunę). Pomiarów wykonanych w latach 2010-2012 wykazały zły stan/ potencjał ekologiczny między innymi Mlecznej.

Projekt planu w przeważającej części zakłada dotychczasowy sposób wykorzystywania nieruchomości. Jedynie w części środkowowschodniej przewiduje się rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Na terenach antropogenicznie przekształconych wpływ na środowisko przyrodnicze braku realizacji planu miejscowego będzie znikomy. Zaniechanie realizacji planu uniemożliwi inwestowanie głównie na terenach przewidzianych pod rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, gdyż nawet w przypadku wnioskowania o ustalenie warunków zabudowy, postępowanie jest zawieszane do czasu uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ze względu na położenie w granicach terenu górnictwa (art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 647 z późn. zm.), w związku z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 613 ze zm.). Na tych obszarach mogą być zauważalne skutki braku realizacji planu. Pozostaną one niezabudowane – dalej użytkowane rolniczo, a w przypadku zaprzestania działalności rolniczej, zbiorowiska antropogeniczne w drodze samorzutnej sukcesji mogą przekształcić się w określone fitocenozy naturalne (sukcesja wtórna).

2.2. Określenie, analiza oraz ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Obszar objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko pokrywa się z obszarem

planu, którego dotyczy analiza przedstawiona w poprzedniej części. Zatem nie ma potrzeby przedstawiania danych dotyczących stanu środowiska opisanego w poprzednim rozdziale.

2.3. Określenie, analiza oraz ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na analizowanym obszarze nie znajdują się obiekty i obszary chronione, o których mowa art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.). Znaczenie przyrodniczo posiada jedynie południowo-zachodnia części obszaru, stanowiąca ważny pod względem bioróżnorodności obszar – dolina rzeki Młynówki. Jest to element łącznikowy z przyległymi obszarami. Stanowi on korytarz ekologiczny i szlak migracji wielu gatunków roślin i zwierząt. Pozostałe tereny, głównie użytkowane rolniczo, posiadają niskie walory przyrodnicze.

Analiza przepisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedmiotowej części Bierunia wskazuje na to, że w razie realizacji jego postanowień, nie wystąpią skutki zagrażające obszarom ochrony przyrody znajdującym się poza jego granicami.

2.4. Określenie, analiza oraz ocena celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia opracowania mpzp, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania mpzp

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. W ramach tego programu wyznaczone zostały 4 podstawowe obszary priorytetowe dla polityki Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska:

- zmiany klimatu
- przyroda i bioróżnorodność biologiczna
- środowisko i zdrowie
- zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i odpadami.

W Programie ustalono, że działania w zakresie wyznaczonych 4 priorytetów powinny być realizowane przy zastosowaniu określonych instrumentów ochrony środowiska, m in. zintegrowania zagadnień i działań w zakresie ochrony środowiska. Przepisy prawne Unii Europejskiej uwzględniają wyznaczone priorytety polityki Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska oraz określają zarówno cele, jak i odpowiednie kierunki działań. Największy wpływ na ochronę środowiska ma implementacja zapisów dyrektyw UE odnoszących się do:

- standardów emisji SO₂, NO_x, pyłu zawieszonego i dopuszczalnych emisji tych substancji przez instalacje przemysłowe, energetyczne (w tym spalarnie odpadów) oraz transport,
- zanieczyszczeń emitowanych przez silniki (samochodów, pociągów, samolotów),
- jakości wody pitnej,
- redukcji zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez nawozy i pestycydy,
- ochrony zasobów wodnych i ekosystemów od wody zależnych,
- oczyszczania i odprowadzania ścieków,
- instalacji do przerobu lub utylizacji odpadów,
- gospodarowania odpadami przemysłowymi,
- użytkowania i składowania odpadów niebezpiecznych i toksycznych,
- opakowań i gospodarki odpadami opakowaniowymi,
- ograniczania różnych rodzajów hałasu,
- zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń oraz zarządzania ryzykiem ekologicznym,
- ochrony przyrody, w tym powstrzymania utraty różnorodności biologicznej np. poprzez stworzenie europejskiej sieci obszarów Natura 2000.

Podstawy prawne do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zostały określone w prawodawstwie Unii Europejskiej, jak i w prawie polskim. Uwarunkowania prawne projektowanego dokumentu dotyczące celów i zasad ochrony środowiska wynikają z zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, rozporządzeń oraz dyrektyw, które najogólniej można określić jako przepisy o ochronie środowiska.

Przepisy prawa w Polsce pozostają w zgodności z postanowieniami unijnej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001) – tzw. Dyrektywa SEA.

Najważniejszym dokumentem krajowym, zawierającym cele ochrony środowiska jest Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 (PEP). Najważniejszymi celami średniookresowymi (do roku 2016 r.) zawartymi w PEP są:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną,
- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego,

- racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej,
- rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego, przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne,
- zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą,
- racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją,
- poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi instalacjami w kraju, będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska,
- dążenie do spełnienia przez RP zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz z dwóch dyrektyw unijnych (Dyrektywy LCP i Dyrektywę CAFE),
- utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków,
- dokonanie wiarygodnej oceny narażania społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i promieniowanie elektromagnetyczne oraz podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe, stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnego z zasadami Rozporządzenia REACH.

Spośród wymienionych celów szczególnie istotne znaczenie z punktu widzenia realizacji planu mają cele:

- uwzględniania wymogów ochrony środowiska,
- ochrony powietrza,
- racjonalnego gospodarowania odpadami,
- ochrony wód przed zanieczyszczeniem.

Podsumowując, należy stwierdzić, że:

1. Cele i działania określone w dokumentach krajowych dotyczących ochrony środowiska są zbieżne z celami polityki Unii Europejskiej w tej dziedzinie oraz celami sformułowanymi w normach prawa międzynarodowego.
2. Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu powinna przyczynić się do osiągnięcia wymienionych celów.

3. Wyznaczone w projektowanym dokumencie zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm.) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, oparte są na normach prawa krajowego zgodnych z prawem wspólnotowym oraz międzynarodowym.

2.5. Określenie, analiza oraz ocena przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Z punktu widzenia ochrony środowiska kluczowymi elementami prognozy są: identyfikacja, analiza oraz ocena znaczących oddziaływań na środowisko skutków ustaleń projektowanego dokumentu, obejmującego miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Krupniczej i Bijasowickiej.

Do oceny wpływu kierunków zagospodarowania przestrzennego mpzp przyjęto dwa stopnie skali:

- oddziaływanie negatywne,
- oddziaływanie pozytywne.

Mają one na celu zidentyfikować charakter określonych skutków w środowisku, przez co są albo korzystne (pozytywne) albo niekorzystne (negatywne).

Dla określenia intensywności oddziaływania negatywnego przyjęto następujące stopnie skali:

- minimalne,
- przeciętne,
- znaczące.

Zagadnienia te przedstawiono graficznie na rysunku w skali 1:2000, stanowiącym załącznik graficzny do prognozy. Należy podkreślić, że opisane w niniejszym opracowaniu przejawy skutków ustaleń planu są oddziaływaniami potencjalnymi (prognozowanymi).

Obszar projektu planu miejscowego obejmuje powierzchnię równą 12,96 ha. W przeważającej części reguluje on zastany stan rzeczy, między innymi nadając terenom przeznaczenie zgodnie z ich aktualnym użytkowaniem, a jedynie w części środkowo-wschodniej zakłada rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Na obszarze planu nie ma form ochrony przyrody, zarówno indywidualnych jak i obszarowych.

Ze względu na odległość oraz przedmiot ustaleń mpzp, nie przewiduje się jakiegokolwiek wpływu na obszary Natura 2000, znajdujące się poza obszarem opracowania.

Na stan środowiska, niezależnie od ustaleń projektu planu, wpływ ma działalność górnicza prowadzona przez Kopalnię Węgla Kamiennego „Piaś”. Zgodnie z danymi dotyczącymi planowanej działalności wydobywczej na tym terenie, przewiduje się I-III kategorii szkód górniczych. Jedynie fragment obszaru w południowo-zachodniej części planu znajduje się poza zasięgiem wpływów eksploatacji górnictwa. Najdonioślejszymi z punktu widzenia zagospodarowania, a w szczególności zabudowy terenu – następstwami górnictwa KWK „Piaś”, będą obniżenia terenu. Innym nie mniej istotnym skutkiem działalności górnictwa może być zmiana stosunków wodnych.

Uwzględniając stan środowiska oraz planowane przeznaczenia terenów, można przyjąć, że skutki ustaleń planu będą zróżnicowane co do intensywności, zasięgu oraz wpływu na określony element środowiska. Dostrzega się możliwość wpływu realizacji planu na następujące elementy środowiska oraz inne dobra:

- różnorodność biologiczną,
- zwierzęta,
- rośliny,
- ludzi,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

Różnorodność biologiczna

Konsekwencjami realizacji planu miejscowego może być rozwój obiektów negatywnie wpływających na różnorodność biologiczną. Zgodnie bowiem z projektem planu obszar położony w części środkowo-wschodniej zostanie przeznaczony zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Zatem na powierzchni około 5 ha prognozuje się zmiany powierzchni terenu związane z wprowadzeniem zabudowy. Przewiduje się, że bezpośrednimi czynnikami powodującymi zmniejszenie różnorodności biologicznej będą między innymi: roboty ziemne, zabudowa i grodzenie terenu oraz usuwanie roślinności. Są to zmiany w danym ekosystemie, zachodzące zarówno w obrębie biotopu, jak i biocenozy.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania planu, takie jak:

- niewielka powierzchnia (12,96 ha),
- stan środowiska przyrodniczego (brak cennych zasobów przyrody, obszarów chronionych),
- istniejące zainwestowanie terenów,
- obowiązek kompensacji przyrodniczej w postaci pozostawienia obszaru wolnego od zabudowy oraz jego zagospodarowania zielenią – ustalona powierzchnia biologicznie czynna dla terenów przewidzianych pod zabudowę wynosząca 10-40%,
- postawienie terenów przyrodniczych w południowej części planu (rzeka Młynówka, rów odwadniający i towarzysząca im roślinność),

prognozuje się niewielki wpływ na różnorodność biologiczną. Zaznaczyć należy, że negatywne skutki w odniesieniu do różnorodności biologicznej ma również dotychczasowe intensywne użytkowanie rolnicze. Ten rodzaj oddziaływania jest oddziaływaniem negatywnym, długotrwałym i pośrednim.

Zwierzęta i rośliny

Występowanie określonych gatunków zwierząt i roślin oraz ich liczba (suma) decydują o bioróżnorodności danego obszaru. Oddziaływanie realizacji mpzp na różnorodność biologiczną jest jednocześnie oddziaływaniem na zwierzęta i rośliny, dlatego można przyjąć, że realizacja mpzp wpłynie na zwierzęta i rośliny w podobny sposób jak na różnorodność biologiczną.

Ludzie

Prognozuje się wpływ realizacji planu na ludzi obejmujący pośrednie skutki ustaleń planu, takie jak: emisja pyłów i gazów związana z wykonywaniem robót budowlanych (oddziaływanie chwilowe i lokalne, ustąpi po wykonaniu robót) oraz użytkowaniem obiektów budowlanych (oddziaływanie stałe w długim okresie czasu, negatywne, lokalne). Uwzględniając pochodzenie (źródła) zanieczyszczeń, do najbardziej rozpowszechnionych substancji, które mogą być emitowane w granicach obszaru opracowania, należy zaliczyć: dwutlenek azotu (NO_2), dwutlenek siarki (SO_2), tlenek węgla i dwutlenek węgla (CO , CO_2) oraz pył zawieszony (PM_{10}). Realizacja ustaleń planu w nieznaczny sposób może przyczynić się do zwiększenia ruchu komunikacyjnego na drogach w obszarze planu, co będzie związane z obsługą terenów planowanych do zabudowy.

W celu ograniczenia negatywnych skutków spowodowanych realizacją planu wprowadzony został obowiązek stosowania proekologicznych, wysokosprawnych źródeł energii cieplnej.

Projekt mpzp nie zawiera ustaleń (rozwiązań), które mogłyby spowodować bezpośrednie oddziaływanie na zdrowie ludzi.

Woda

Prognozuje się, że najważniejszym czynnikiem planu mającym wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, będzie zabudowa terenu, która może przyczynić się do przyspieszenia i zwiększenia odpływu wód z obszarów objętych zabudową, spowodowanego zmianą pokrycia (zmniejszenie

współczynnika szorstkości) terenu i uszczelnieniem podłoża. Będzie to oddziaływanie stałe, lokalne, o minimalnym wpływie na środowisko po skanalizowaniu obszaru planu i rozpoczęciu odprowadzania wód opadowych i roztopowych w sposób zorganizowany.

Jednym z najważniejszych, ale potencjalnych zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych jest dopuszczenie w projekcie planu dopuszczenie lokalizowania zbiorników bezodpływowych. Wskazane tymczasowe rozwiązanie w zakresie odprowadzania i gromadzenia ścieków nie zapewnia ich pełnej kontroli i stwarza ryzyko zanieczyszczenia środowiska w sposób punktowy. Optymalnym rozwiązaniem gospodarki wodno-ściekowej jest skanalizowanie obszaru objętego sporządzeniem mpzp (docelowe rozwiązanie przewidziane w projekcie planu).

Powietrze

Jak wspomniano wcześniej, projekt mpzp zakłada ograniczenie emisji pyłów i gazów do powietrza poprzez stosowanie w granicach objętych jego sporządzeniem proekologicznych, wysokosprawnych urządzeń grzewczych. W takim przypadku jest mało prawdopodobny wzrost stężeń pyłów i gazów w powietrzu na etapie użytkowania obiektów, zarówno w granicach, jak i poza planem.

Mimo to, realizacja planu polegająca na zabudowie może spowodować emisję pyłów i gazów (oddziaływanie chwilowe i lokalne, ustąpi po wykonaniu robót).

Powierzchnia ziemi

Jednym ze skutków realizacji planu będzie zwiększenie powierzchni zabudowy terenu. Konsekwencją zabudowy jest ingerencja w środowisko przyrodnicze polegająca na wykonywaniu robót ziemnych, eksploatacji sprzętu oraz pojazdów mechanicznych. Tak więc w wyniku realizacji mpzp mogą nastąpić następujące zmiany w środowisku:

- usunięcie gleby na powierzchni przeznaczonej pod zabudowę, powstanie gruntów nasypowych (oddziaływanie negatywne, stałe, lecz lokalne),
- zagęszczenie podłoża,
- zmiana ukształtowania terenu (np. rzędnych powierzchni terenu),
- zanieczyszczenie gleby.

Biorąc pod uwagę powierzchnię planowanej zabudowy, prognozowane negatywne oddziaływania na środowisko będą miały charakter lokalny. Niektóre z prognozowanych zmian powierzchni ziemi, takie jak deformacja terenu, powstanie wykopów i nasypów, należy ocenić jako zmiany krótkotrwale w środowisku, które ustąpią po zakończeniu robót i docelowym zagospodarowaniu poszczególnych działek.

Krajobraz

Przekształcenia krajobrazu to na ogół jeden z bardziej zauważalnych prognozowanych skutków realizacji planu, spowodowanych zmianą funkcji terenu, zmniejszeniem powierzchni zajmowanej

przez krajobraz otwarty oraz zabudową terenu, której może towarzyszyć usunięcie drzew i krzewów kolidujących z planowanym wykorzystaniem obszaru. Zmiany te wystąpią na stosunkowo niewielkiej powierzchni i będą one polegały na wprowadzeniu elementów antropogenicznych w postaci budynków oraz obiektów budowlanych, w tym elementów infrastruktury technicznej. Z uwagi na brak zabudowy lub jej rozproszenie w części północnej obszaru planu, opisywane przeobrażenia krajobrazu mogą być oceniane jako istotne. Na pozostałych obszarach, gdzie zabudowa występuje w większym zagęszczeniu, zmiany w powyższym zakresie nie spowodują istotnego przekształcenia krajobrazu.

Negatywnym rozwiązaniem planu jest dopuszczenie zasilania elektrycznego z uwzględnieniem napowietrznych sieci elektroenergetycznych (projekt planu dopuszcza zasilanie w energię elektryczną napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi), gdyż powodują one zaburzenie ład przestrzennego oraz pogarszają walory krajobrazu. Natomiast zasilanie w energię elektryczną średniego i niskiego napięcia może być realizowane w granicach opracowania jedynie w wykonaniu kablowym.

Prognozowane zmiany krajobrazu należy określić jako negatywne, długotrwałe i lokalne.

Klimat

Ustalenia planu, a przede wszystkim rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wskazują na możliwość niewielkich zmian w zakresie mikroklimatu spowodowane zabudową terenu. Zlokalizowanie zabudowy może przyczynić się do zmniejszenia prędkości wiatru, co w sprzyjających warunkach meteorologicznych, może prowadzić do:

- stagnacji powietrza,
- zmniejszenia mobilności zanieczyszczeń i ich kumulacji, z czym wiąże się wzrost stężeń pyłów i gazów w powietrzu.

Biorąc jednak pod uwagę powierzchnię terenów objętych zabudową, przewidywane oddziaływania można określić jako lokalne i zarazem okresowe. Prognozowane zmiany to efekt negatywnego, długotrwałego i pośredniego oddziaływania skutków ustaleń planu.

Zasoby naturalne

W obszarze objętym planem miejscowym znajdują się udokumentowane złoża węgla kamiennego, eksploatowane przez Kopalnię Węgla Kamiennego „Piast”. Realizacja mpzp nie będzie miała bezpośredniego wpływu na eksploatację górniczą zasobów węgla ze złoża „Bieruń II”.

Zabytki i dobra materialne

Na obszarze planu występują obiekty objęte ochroną konserwatorską jako dobra kultury na mocy prawa miejscowego, tj.: budynek szkoły podstawowej przy ul. Bijasowickiej 58, budynek mieszkalny przy ul. Bijasowickiej 21 oraz kapliczka przydrożna przy ul. Bijasowickiej 58/60. Częściowo obszar planu znajduje się w strefie „B” – ochrony konserwatorskiej. Projektowany dokument nie dopuszcza możliwości realizacji przedsięwzięć o dużym wpływie na stan środowiska, w szczególności mogących

znacząco oddziaływać na nie. Poza tym projekt planu narzuca stosowanie na jego obszarze szeregu rozwiązań korzystnych dla środowiska, między innymi w zakresie emisji substancji zanieczyszczających do środowiska. Wobec powyższego realizacja planu nie wpłynie niekorzystnie na stan zabytków oraz stan innych dóbr materialnych.

Podsumowując, skutki ustaleń planu można ocenić:

- pod względem charakteru – jako negatywne (aspekt przeważający) i pozytywne,
- pod względem intensywności przekształceń – jako niewielkie (minimalne),
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie,
- pod względem okresu trwania oddziaływania – jako krótko-, średnio- i długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe i okresowe,
- pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe i lokalne,
- pod względem trwałości oddziaływania – jako odwracalne i nieodwracalne.

Ogólna ocena wpływu na środowisko skutków realizacji mpzp została przedstawiona w tabeli 2.

Lp.	Planowane kierunki zagospodarowania przestrzennego terenu	Ocena wpływu na środowisko planowanego zagospodarowania
1.	Teren wód powierzchniowych śródlądowych – WS Teren łąk i pastwisk – RZ	Oddziaływanie pozytywne
2.	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – MN Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej – MN-U Teren upraw polowych – RP	Oddziaływanie negatywne minimalne
3.	Teren usług oświaty – UO Teren usług kultu religijnego – Ukr Teren dróg publicznych klasy dojazdowej – KDD Teren dróg wewnętrznych – KDW Teren zabudowy usługowej – U	Oddziaływanie negatywne przeciętne
4.	Teren dróg publicznych klasy zbiorczej – KDZ	Oddziaływanie negatywne znaczące

Tabela 2. Ogólna ocena wpływu na środowisko planowanego zagospodarowania z uwzględnieniem poszczególnych terenów objętych opracowaniem. Opracowanie własne.

3. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji mpzp, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.) kompensacja przyrodnicza oznacza zespół działań obejmujących w szczególności: roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie

walorów krajobrazowych. Jednocześnie, jak wynika z art. 75 ust. 3 tej ustawy, naprawienia wyrządzonych szkód, a w szczególności kompensacji przyrodniczej należy dokonywać wówczas, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa.

Projekt mpzp nie zawiera rozwiązań stanowiących kompensację przyrodniczą, gdyż realizacja mpzp nie spowoduje utraty zasobów przyrodniczych (elementów środowiska przyrodniczego), lecz jedynie może wpłynąć na te elementy. Wskazywanie zatem w niniejszym dokumencie działań kompensacyjnych jest nieuzasadnione.

3.1. Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Krupniczej i Bijasowickiej uwzględnia dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu, rozwijając jedynie funkcję mieszkaniową w części środkowo-wschodniej obszaru. Czynnikiem, który należy uwzględnić przy zabudowie terenu są skutki wieloletniej eksploatacji węgla kamiennego, stanowiącej źródło zmian nie tylko ukształtowania terenu, ale również – stosunków wodnych. Teren opracowania znajduje się poza obszarami przyrodniczymi podlegającymi ochronie oraz w znacznej odległości od obszarów Natura 2000.

Całkowita powierzchnia obszaru objęta projektem planu wynosi 12,96 ha. Udział powierzchni biologicznie czynnych na działkach budowlanych wynosi:

- w odniesieniu do terenu Ukr – 10%,
- w odniesieniu do terenów: U, UO – 30 %,
- w odniesieniu do terenów: MN, MN-U – 40%.

Poza dominującymi terenami przeznaczonymi na cele mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe, projekt planu zakłada pozostawienie znacznej części obszaru w rolniczym użytkowaniu. Południowa część obszaru realizuje funkcje przyrodnicze. Jest to potok Młynówka, rów melioracyjny oraz towarzysząca im roślinność.

W granicach opracowania zostały wyznaczone tereny o następujących przeznaczeniach:

- MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MN-U – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;
- U – teren zabudowy usługowej;
- UO – teren usług oświaty;
- Ukr – teren usług kultu religijnego;
- WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych;
- RZ – teren łąk i pastwisk;

- RP – teren upraw polowych;
- KDZ – teren dróg publicznych klasy zbiorczej;
- KDD – teren dróg publicznych klasy dojazdowej;
- KDW – teren dróg wewnętrznych.

W projekcie planu miejscowego uwzględnione zostały następujące uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego:

- pas technologiczny wolny od zagospodarowania (zabudowy) w odległości minimum: 5 m od górnej krawędzi cieku;
- pasy technologiczne od napowietrznych linii energetycznych: wysokiego napięcia 110 kV o szerokości 30 m (po 15 m w każdą stronę od osi linii energetycznej), ustala się obowiązek ich uwzględnienia w wypadku zagospodarowywania działek, lokalizowania nowej zabudowy oraz prowadzenia robót budowlanych przy istniejącej zabudowie;
- pasy technologiczne od napowietrznych linii energetycznych: średniego napięcia 20 kV o szerokości 16 m (po 8 m w każdą stronę od osi linii energetycznej), ustala się obowiązek ich uwzględnienia w wypadku zagospodarowywania działek, lokalizowania nowej zabudowy oraz prowadzenia robót budowlanych przy zabudowie istniejącej.

Reasumując, przyjęte w planie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne opierają się na rozpoznanych uwarunkowaniach ekofizjograficznych terenu. Są one również zgodne z polityką przestrzenną gminy określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Nie powodują ryzyka pogorszenia stanu środowiska oraz chronionych form ochrony przyrody, znajdujących się poza granicami planu.

3.2. Rozwiązania uwzględniające uwarunkowania ochrony środowiska

W celu zapewnienia na etapie realizacji mpzp warunków ochrony środowiska, należy zastosować rozwiązania, które będą minimalizować negatywne oddziaływanie planu. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa rozwiązania w następujących dziedzinach:

- zaopatrzenia w wodę,
- unieszkodliwiania ścieków bytowych i przemysłowych,
- odprowadzania wód opadowych i roztopowych,
- zaopatrzenia w energię elektryczną,
- zaopatrzenia w gaz,
- zaopatrzenia w energię ciepłą,

- gospodarki odpadami.

Do najważniejszych rozwiązań służących ochronie środowiska należy zaliczyć:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- dopuszczenie lokalizowania indywidualnych ujęć wody;
- odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej;
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków powstałych na obszarze planu do rowów melioracyjnych oraz wprost do gruntu;
- dopuszczenie lokalizowania:
 - przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - zbiorników bezodpływowych;
- w wypadku technicznych możliwości nakaz podłączenia działek i budynków do sieci kanalizacji deszczowej wybudowanej do ich obsługi i/lub retencjonowanie wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, z możliwością ich wtórnego wykorzystania;
- w wypadku braku technicznych możliwości podłączenia działek i budynków do kanalizacji deszczowej, nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na działce, do której inwestor posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, poprzez: odprowadzanie ich w stanie niezanieczyszczonym do gruntu i/lub retencjonowanie z możliwością wtórnego wykorzystania;
- zasilanie w energię elektryczną:
 - wysokiego napięcia liniami napowietrznymi lub kablami podziemnymi;
 - niskiego i średniego napięcia kablami podziemnymi;
- zaopatrzenie w gaz z istniejącej sieci gazowej;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych zbiorników na gaz płynny;
- dopuszczenie indywidualnego i zbiorowego zaopatrzenia w energię ciepłą;
- nakaz stosowania proekologicznych, wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza;
- na terenach: MN, MN-U dopuszczenie lokalizowania infrastruktury telekomunikacyjnej wyłącznie o nieznacznym oddziaływaniu;
- gospodarowanie odpadami, zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 z późn. zm.), ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości

i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.).

3.3. Rozwiązania uwzględniające ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na obszarze planu występują obiekty objęte ochroną konserwatorską jako dobra kultury na mocy prawa miejscowego, tj.: budynek szkoły podstawowej przy ul. Bijasowickiej 58, budynek mieszkalny przy ul. Bijasowickiej 21 oraz kapliczka przydrożna przy ul. Bijasowickiej 58/60. Przed przystąpieniem do wszelkich prac inwestycyjnych należy uwzględnić wymogi wynikające z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r., Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.).

Częściowo obszar planu znajduje się w strefie „B” – ochrony konserwatorskiej. Projekt mpzp nakłada obowiązek dostosowania nowej zabudowy i zagospodarowania terenu do historycznego otoczenia w zakresie skali, formy i kolorystyk. Przed przystąpieniem do wszelkich prac inwestycyjnych należy spełnić wymagania wynikające z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r., Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.).

3.4. Rozwiązania uwzględniające ochronę różnorodności biologicznej

Stosownie do wymogów art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, projekt przedmiotowego planu określa zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Do najważniejszych ustaleń planu odnoszących się do ochrony bioróżnorodności należy zaliczyć:

- pozostawienie obszarów biologicznie czynnych na terenach budowlanych: 10 % (Ukr), 30% (teren: U, UO,), 40% (tereny: MN, MN-U);
- zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania obszaru – tereny wód (oznaczone w projekcie jako WS);
- zakaz zabudowy w odległości minimum: 5 m od górnej krawędzi cieków wodnych;
- zakaz grodzenia terenów w odległości minimum: 1,5 m od górnej krawędzi cieków wodnych;
- obowiązek utrzymania standardów emisyjnych przez nowe obiekty budowlane, zgodnie z aktami wykonawczymi do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 1232 z późn. zm.);
- zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnych z aktami wykonawczymi do ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.), za wyjątkiem infrastruktury technicznej;

- w zakresie ochrony akustycznej ustala się maksymalny – dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB, zgodny z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity: Dz. U. z 2014r., poz. 112):
 - na terenach: MN, MN-U – odpowiednio jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów mieszkaniowo-usługowych;
 - na terenie: UO jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;

Przedstawione analizy wskazują, że realizacja mpzp nie spowoduje znaczących negatywnych skutków w środowisku przyrodniczym, a ustalenia w nim zawarte w pełni zabezpieczą walory przyrodnicze tego obszaru, a także terenów przyległych.

3.5. Rozwiązania uwzględniające ochronę krajobrazu

Realizacja rozwiązań przestrzennych, zgodnie z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będzie miała wpływ na krajobraz zarówno na obszarze planu, jak również (pośrednio) poza nim. W celu zminimalizowania wpływu na krajobraz projekt mpzp określa następujące warunki:

- określenie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, poprzez określenie linii zabudowy, dopuszczalnej formy zabudowy, maksymalnej wysokości, intensywności zabudowy, czy geometrii dachu;
- ustalenie terenów wolnych od zabudowy (tereny oznaczone symbolami: WS, RZ, RP) i określenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych,
- realizację zasilania w energię elektryczną średniego i niskiego napięcia wyłącznie w wykonaniu kablowym,
- wymóg ochrony walorów krajobrazowych w przypadku realizacji inwestycji telekomunikacyjnych – ograniczenie lokalizacji obiektów na terenach: MN, MN-U poprzez dopuszczenie wyłącznie infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu.

4. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie mpzp wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Z przepisu art. 51 ust. 2 pkt 3 b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.) wynika,

że rozwiązania alternatywne do rozwiązań przedstawionych w planie mają się odnosić do celów, przedmiotu obszaru Natura 2000 i jego integralności. Z analiz dokonanych w niniejszym dokumencie wynika, że realizacja mpzp nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko poza obszarem jego opracowania i nie wpłynie na obszary Natura 2000. Zatem, nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie dokumentu.

5. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono w oparciu o dostępne materiały źródłowe: opracowanie ekofizjograficzne, inwentaryzację przyrodniczą gminy, oględziny terenu, literaturę oraz opracowania własne. Podstawą opracowania prognozy były:

- 1) projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 2) „Opracowanie ekofizjograficzne dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Bieruń dla terenów położonych w rejonie ulic: Bijasowickiej, Lipcowej, Żywicznej i Krupniczej” wykonane przez EKOID, Katowice 2008;
- 3) Zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bierunia”;
- 4) „Waloryzacja przyrodnicza gminy Bieruń”, Zakład Badawczo-Usługowy EKOS, Katowice 1997;
- 5) informacje i dokumenty zamieszczone na stronach internetowych: Urzędu Miejskiego w Bieruniu, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach;
- 6) wizja lokalna;
- 7) ortofotomapy.

Metoda zastosowana przy sporządzaniu prognozy polegała na analizie i porównaniu danych dotyczących obszaru objętego opracowaniem projektu dokumentu, syntezą wyników i sformułowaniem wniosków, założeń oraz przygotowaniem projektu rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji mpzp.

6. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień mpzp oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Istnieją ogólne unormowania dotyczące analiz realizacji postanowień mpzp zawarte w przepisach ustawy o udostępnianiu informacji oraz o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Po pierwsze, w razie planowanej realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, określonego w przepisach szczególnych, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, czyli wójt, burmistrz, prezydent powinien dokonać analizy mpzp.

Wniosek taki nasuwa się po analizie art. 80 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, który stanowi, że „właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony”.

Po drugie, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 647 z późn. zm.) „w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach, o których mowa w art. 57 ust. 1-3 i art. 67 oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego”.

Ponadto, jak wynika z dalszego ustępu (art. 32 ust. 2 ustawy) organ wykonawczy gminy przekazuje wyniki ww. analiz po uzyskaniu opinii gminnej lub innej właściwej, w rozumieniu art. 8 ustawy, komisji urbanistyczno-architektonicznej co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania dotyczące zmiany studium lub planu miejscowego.

W zakresie oceny skutków zmian w środowisku przyrodniczym spowodowanym realizacją planu zaleca się metody pomiarowe Inspekcji Ochrony Środowiska stosowane w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) – stanowiącego system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku.

Przedstawione uwarunkowania prawne uznaje się za wystarczające do monitorowania realizacji mpzp.

7. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja mpzp nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko. Jak ustalono w pkt. 2.5., oddziaływanie planu będzie miało charakter lokalny, a obszar objęty opracowaniem mpzp zajmuje powierzchnię 12,96 ha i nie jest terenem przygranicznym.

8. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejsze opracowanie wykonano w celu oceny wpływu na środowisko skutków sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w związku z Uchwałą Nr II/12/2010 Rady Miejskiej w Bieruniu z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Krupniczej i Bijasowickiej. Teren opracowania stanowi fragment miasta Bierunia, dzielnicy Bijasowice. Położony jest w rejonie skrzyżowania ulicy Bijasowickiej i Krupniczej.

Funkcją obszaru opracowania jest zabudowa mieszkaniowa oraz usługowa, koncentrująca się głównie wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. W przeważającej części projekt planu uwzględnia dotychczasowy sposób użytkowania terenów, jedynie w środkowo-wschodniej części przewiduje nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Obszar nie jest objęty formami ochrony przyrody określonymi w art. 6 ustawy o ochronie przyrody. Prognozuje się, że realizacja planu powodować będzie minimalne i lokalne oddziaływanie. Na lokalny zasięg oddziaływania ustaleń planu wskazuje niewielka powierzchnia terenu, antropogeniczny charakter oraz jego przeznaczenie. Nie zmienia to faktu, że niektóre ustalenia mogą być niekorzystne dla środowiska. Potencjalne oddziaływanie skutków realizacji ustaleń planu obejmuje etapy: realizacji i użytkowania inwestycji. Projektowane zmiany przestrzenne mogą wpłynąć na: gleby, powierzchnię terenu, klimat akustyczny, powietrze oraz krajobraz.

Sposobem ograniczenia niekorzystnych oddziaływań jest zastosowanie rozwiązań technicznych ochrony środowiska oraz rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych (np. zachowanie w granicach planu fragmentu terenów łąk i pastwisk oraz wód powierzchniowych), również poprzez pozostawienie części terenu jako biologicznie czynnego. Zgodnie z projektem planu udział takich powierzchni w obrębie poszczególnych terenów wynosi od 10 do 40%.

Na obszarze planu prognozowane są szkody górnicze (I-III kategorii) skutkujące zmianą rzeźby terenu, polegającą na wystąpieniu zjawiska osiadania terenu. Istnieje również możliwość podniesienia się zwierciadła wody gruntowej i wystąpienia podtopień. Na ryzyko ich wystąpienia nie ma wpływu realizacja przedmiotowego planu.

Podsumowując, przewiduje się, że realizacja mpzp wpłynie w niewielkim stopniu na stan różnorodności biologicznej na terenie opracowania i na terenach sąsiednich oraz nie będzie oddziaływać na obszary Natura 2000 i ich integralność.